

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 95 0 Rs 028122 16 Rev
Banjaluka, 28.02.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Darka Osmića kao predsjednika vijeća, Jadranke Stanišić i Davorke Delić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca, P.I. i N.I., oba iz N., ..., zastupani po punomoćniku, M.Š., advokatu iz N., protiv tužene, JP Š. RS. a.d. S., ŠG B. N., radi diskriminacije i naknade štete, odlučujući o reviziji tužilaca protiv presude Okružnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 028122 15 Rsž 3 od 25.12.2015. godine, na sjednici održanoj dana 28.02.2017. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 028122 14 Rs 2 od 30.12.2014. godine djelimično je usvojen zahtjev tužilaca, te utvrđeno da je mišljenjem broj 01/01-173-1/12 od 05.04.2012. godine, tuženi nanio štetu ugledu tužilaca i prouzročio diskriminaciju kod njihovog zapošljavanja, slijedom čega je tuženi obavezan, da tužiocima isplati po 4.500,00 KM na ime naknade štete sa zakonskom zateznom kamatom od 31.07.2012. godine i da otkloni posljedice diskriminacije kod zapošljavanja tužilaca, na način što će im omogućiti zaposlenje. Sa viškom tužbenog zahtjeva tužioci su odbijeni. Tuženi je obavezan da tužiocima na ime troškova parničnog postupka isplati 1.562,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 028122 15 Rsž 3 od 25.12.2015. godine žalba tuženog je usvojena, te prvostepena presuda preinačena u dosuđujućem dijelu, tako što je zahtjev tužilaca odbijen.

Tužioci revizijom pobijaju drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužilaca.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbaci.

Revizija je dozvoljena u smislu odredaba člana 13. stav 2. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“ broj, 59/09), ali nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilaca kojim traže: da se utvrdi da je im tuženi, mišljenjem broj 01/01-173-1/12 od 05.04.2012. godine, prouzrokovao

štetu i počinio diskriminaciju kod njihovog zapošljavanja; da se stoga tuženi obaveže, da im na ime naknade štete isplati po 5.500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom i da otkloni posljedice diskriminacije, na način da im omogući zaposlenje.

Ovako postavljen zahtjev tužiocima zasnovan na tvrdnjama, da je tuženi, 10.04.2012. godine, Upravi JP Š. Š. RS. S. dostavio mišljenje o zapošljavanju tužilaca u ŠG B. N. broj 01/01-173-1/12 od 05.04.2012. godine, koje u sebi sadrži elemente klevete i diskriminacije u zapošljavanju, što im je nanijelo duševne bolove i spriječilo mogućnost zapošljavanja sa ciljem ostvarivanja primanja.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su tužiocima, u toku 2006. godine, sa tuženim zaključili ugovor o radu na određeno vrijeme, a radi obavljanja pripravničkog staža; da su u toku 2007. godine tužiocima okončali pripravnički staž i položili pripravnički ispit, nakon čega im je prestao radni odnos kod tuženog; da su tužiocima neposredno nakon toga pokrenuli parnicu radi zaštite prava iz radnog odnosa, tako što su tražili da se tuženi obaveže da sa njima zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, te da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Trebinju, Odjeljenje u Nevesinju broj 095-1-P-07-000-106 od 15.11.2008. godine njihov zahtjev da se prime u radni odnos na neodređeno vrijeme, odbijen; da su tužiocima nakon toga angažovali i inspeksijske organe, u kojem postupku je ishodoeno rješenje Osnovnog suda u Trebinju broj 095-0-PR-07-000654 od 17.06.2008. godine, kojim je obustavljen prekršajni postupak, pobliže opisan tim rješenjem, jer da u radnjama tuženog, kao okrivljenog nije bilo prekršaja, odnosno da nije dokazano da je tuženi kao okrivljeni počinio prekršaj koji im se stavlja na teret; da su se tužiocima nakon toga obratili Vladi RS za pomoć pri zapošljavanju, koja je njihov podnesak dostavila JP Š. RS, koje preduzeće je taj podnesak dostavilo tuženom na izjašnjenje; da je povodom toga tuženi dostavio mišljenje o zapošljavanju tužilaca broj 01/01-173-1/12 od 05.04.2012. godine, u kojem je navedeno, da su tužiocima kod istih završili pripravnički staž u toku 2007. godine, ali da pri tome nisu pokazali određene radne navike i zainteresovanost za posao, kao i da su izrazili konfliktnu narav i nedostatak poštovanja autoriteta pretpostavljenog; da su tužiocima podnijeli tužbu prvostepenom sudu 31.07.2012. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je mišljenjem o zapošljavanju tužilaca od 05.04.2012. godine, tuženi nanio štetu tužiocima, jer da to mišljenje sadrži element klevete, kao i diskriminacije u zapošljavanju, zbog čega je sudio tako, što je djelimičnim uvažavanjem zahtjeva tužioca donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i zaključak tog suda da je mišljenjem tuženog od 05.04.2012. godine nanijeta šteta tužiocima, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da mišljenje tuženog od 05.04.2012. godine u sebi ne sadrži elemente klevete, jer da se radi o mišljenju pretpostavljenog u pogledu rada tužilaca, gdje je tuženi kao poslodavac iznio svoje mišljenje o njihovom radu.

Cijeneći da ne može postojati diskriminacija u zapošljavanju bez uporednih parametara, prema kojima bi se moglo procjenjivati postojanje eventualne neravnopravnosti pri zapošljavanju, zbog nekih ličnih svojstava ili pripadnosti, drugostepeni sud je zaključio, da mišljenje tuženog od 05.04.2012. godine ne posjeduje ni elemente diskriminacije u zapošljavanju.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Kako tužioci svoj zahtjev zasnivaju na tvrdnjama, da je mišljenjem tuženog od 05.04.2012. godine njima nanescena šteta, jer da to mišljenje sadrži elemente klevete i diskriminacije pri zapošljavanju, ima se uzeti da mjerodavno pravo za razrješenje spora Zakon o zaštiti od klevete („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/01) i Zakon o zabrani diskriminacije.

Odredbama člana 6. stav 1. tačka a), b) i v) Zakona o zaštiti od klevete su propisani izuzeci od odgovornosti za klevetu, tako da se neće odgovarati za klevetu, ako se radi o izražavanju mišljenja ili kada je izražavanje mišljenja u suštini istinito, ako je lice koje je navodno prouzrokovalo štetu bilo po zakonu obavezno iznositi ili prenositi izražavanje ili iznositi i prenositi izražavanje u toku zakonodavnog, sudskog ili upravnog postupka, te ako je iznošenje ili prenošenje izražavanja bilo razumno.

Kada se ima u vidu, da je mišljenjem od 05.04.2012. godine tuženi kao nekadašnji poslodavac tužilaca iznio svoje mišljenje u pogledu rada tužilaca, na način da smatra da nisu dovoljno zainteresovani za rad, da imaju konfliktne sklonosti i da im nedostaje osjećaj poštovanja autoriteta pretpostavljenog, ovaj sud nalazi, da mišljenje tuženog od 05.04.2012. godine u sebi ne sadrži elemente odgovornosti za klevetu u smislu odredaba člana 5. Zakona o zaštiti od klevete, već da se radi o iznesenom mišljenju u smislu člana 6. stav 1. Zakona o zaštiti od klevete u kojem slučaju je isključena odgovornost za klevetu.

Iz odredaba člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije proizilazi, da se diskriminacijom, u smislu ovoga zakona, smatra svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti, utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovima, prema bilo kojem licu ili grupi lica, na osnovu njihovih ličnih svojstava ili pripadnosti, pobliže opisanih, koje ima za posljedicu, da se bilo kojem licu onemoguću ili ugrožava priznanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Imajući u vidu, da je jedan od osnovnih elemenata diskriminacije, odsustvo ostvarivanja na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima javnog života, na osnovu određenih ličnih svojstava ili pripadnosti, pobliže opisanih u zakonu, pravilan je zaključak drugostepenog suda, da se tužioci, na osnovu mišljenja tuženog do 05.04.2012. godine, ne mogu pozivati na diskriminaciju pri zapošljavanju, kada takvim mišljenjem tuženog nisu dovedeni ni u kakav neravnopravan položaj, s obzirom na lična svojstva ili pripadnost, u odnosu na nekog drugog, prilikom ostvarivanja svoga prava na rad.

Sama činjenica, da ih tuženi nije zaposlio na neodređeno vrijeme, ne ukazuje na diskriminaciju pri zapošljavanju, tim prije što je tuženi za to iznio objektivne razloge.

Slijedom datih razloga, neosnovanim se ukazuju revizioni prigovori, da je drugostepeni sud pogrešnom ocjenom provedenih dokaza došao i do pogrešnog zaključka, da mišljenje tuženog od 05.04.2012. godine ne sadrži elemente klevete i diskriminacije pri zapošljavanju, odnosno, da mišljenjem tuženog 05.04.2012. godine, tužiocima nije nanescena šteta.

Kako se revizijom tužilaca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić